

Judikatūras krājums

TIESAS PRIEKŠSĒDĒTĀJA VIETNIEKA RĪKOJUMS

2014. gada 3. decembrī*

Pagaidu noregulējums — Apelācija — Pieteikums apturēt sprieduma, ar ko noraidīta prasība atcelt tiesību aktu, izpildi — Pieteikums, kurš būtībā ir par lēmuma, kas ir šīs prasības priekšmets, izpildes apturēšanu — Fumus boni juris — Valsts atbalsts — No finanšu krīzes izrietoši ārkārtas apstākļi — “Atbalsta” jēdziens — Saderīgums ar iekšējo tirgu — Pamatojums

Lietā C-431/14 P-R

par pieteikumu par pagaidu noregulējumu atbilstoši LESD 278. un 279. pantam, kas iesniegts 2014. gada 30. septembrī,

Grieķijas Republika, ko pārstāv *I. Chalkias* un *A. Vasilopoulou*, pārstāvji,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

otra lietas dalībiece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *A. Bouchagiar*, *R. Sauer* un *D. Triantafyllou*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESAS PRIEKŠSĒDĒTĀJA VIETNIEKS,

uzklausījis ģenerālvokāti *E. Šarpstoni* [*E. Sharpston*],

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

- 1 Ar apelācijas sūdzību, kas Tiesas kancelejā iesniegta 2014. gada 19. septembrī, Grieķijas Republika Tiesu lūdza atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas spriedumu lietā Grieķija/Komisija (T-52/12, EU:T:2014:677; turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”), ar kuru ir noraidīta tās prasība atcelt Komisijas 2011. gada 7. decembra Lēmumu 2012/157/ES par kompensācijas atbalstu, ko Grieķijas Lauksaimniecības apdrošināšanas sabiedrība (*ELGA*) ir izmaksājusi 2008. un 2009. gadā (OV 2012, L 78, 21. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).
- 2 Ar pieteikumu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2014. gada 30. septembrī, Grieķijas Republika iesniedza pieteikumu par pagaidu noregulējumu atbilstoši LESD 278. un 279. pantam ar mērķi, lai Tiesa cita starpā apturētu pārsūdzētā sprieduma izpildi līdz sprieduma apelācijas tiesvedībā pasludināšanai.

* Tiesvedības valoda – grieķu.

Tiesvedības priekšvēsture un pārsūdzētais spriedums

- 3 Grieķijas lauksaimniecības apdrošināšanas iestāde (*ELGA*) ir sabiedriskā labuma organizācija, kas izveidota ar Likumu 1790/1988 (*FEK A' 134/20.6.1988*). *ELGA* ir privāto tiesību juridiska persona, kas pilnībā pieder valstij. *ELGA* uzdevums it īpaši ir augkopības un lopkopības produkcijas apdrošināšana un lauku saimniecību augkopības un lopkopības resursu apdrošināšana pret zaudējumiem, ko rada dabas katastrofas.
- 4 Saskaņā ar Likuma 1790/1988 3.a pantu, kas tajā iekļauts ar Likumu 2945/2001 (*FEK A' 223/8.10.2001*), *ELGA* apdrošināšana ir obligāta un tā apdrošina pret dabas katastrofu riskiem. Atbilstoši Likuma 1790/1988 5. pantam, kas tajā iekļauts ar Likumu 2040/1992 (*FEK A' 70/23.4.1992*), lauksaimniecības produktu ražotājiem, kuri izmanto šo apdrošināšanu, ir noteikta īpaša apdrošināšanas iemaksa, ko saņem *ELGA*.
- 5 Ar ekonomikas ministra un lauku attīstības ministra 2009. gada 30. janvāra Rīkojumu Nr. 262037 par izņēmuma rakstura lauksaimniecības zaudējumu kompensēšanu (*FEK B' 155/2.2.2009*) Grieķijas Republikā izņēmuma kārtā tika paredzēts, ka *ELGA* izmaksās kompensācijas 425 miljonu euro apmērā saistībā ar dažu augkopības kultūru produkcijas apjoma samazināšanos, kas 2008. gada ražas sezonas laikā notika sliktā laika apstākļu dēļ. No šī starpministriju rīkojuma izrietēja, ka ar tā īstenošanu saistītie *ELGA* budžeta izdevumi tiks finansēti no šīs organizācijas aizņēmuma bankās, ko garantē valsts.
- 6 Ar 2009. gada 20. marta vēstuli, kas nosūtīta, atbildot uz Eiropas Komisijas informācijas pieprasījumu, Grieķijas Republika to informēja, ka kompensācijas, ko 2008. gadā par apdrošinātajiem zaudējumiem izmaksāja *ELGA*, ir sasniegušas 386 986 648 euro. Šo summu daļēji sedza apdrošināšanas iemaksas 88 353 000 euro apmērā un daļēji – ieņēmumi, kas gūti no valsts garantētā aizņēmuma 444 miljonu euro apmērā, par kuru *ELGA* bija vienojusies bankā un kurš bija jāatmaksā desmit gadu laikā.
- 7 Ar 2010. gada 27. janvāra lēmumu (OV C 72, 12. lpp.) Komisija uzsāka LESD 108. panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru lietā C 3/10 (*ex NN 39/09*) par *ELGA* veiktajiem kompensācijas maksājumiem 2008. un 2009. gadā (turpmāk tekstā – “attiecīgais atbalsts”). Komisija 2011. gada 7. decembrī pieņēma apstrīdēto lēmumu.
- 8 Apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas 1. un 3. pants ir formulēti šādi:

“1. pants

1. Kompensācijas, ko [*ELGA*] 2008. un 2009. gadā izmaksājusi lauksaimniecības produktu ražotājiem, ir valsts atbalsts.

2. Kompensācijas atbalsts, kas piešķirts 2008. gadā saskaņā ar īpašās obligātās apdrošināšanas sistēmu, ir saderīgs ar iekšējo tirgu attiecībā uz atbalstu 349 493 652,03 euro apmērā, ko *ELGA* piešķīra ražotājiem augkopības produkcijas zaudējumu segšanai, kā arī attiecībā uz atbalstu, kas saistīts ar lāču radīto augkopības produkcijas zaudējumu segšanu 91 500 euro apmērā, un korekcijas darbībām, kas veiktas saistībā ar iepriekš minēto atbalstu. Kompensācijas atbalsts, kas atbilst pārējai summai un izmaksāts 2008. gadā saskaņā ar īpašo apdrošināšanas sistēmu, nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

3. Kompensācijas atbalsts 27 614 905 euro apmērā, kas piešķirts 2009. gadā saskaņā ar [starpministriju rīkojumu], [...] ir saderīgs ar iekšējo tirgu.

Kompensācijas atbalsts 387 404 547 euro apmērā, kas piešķirts ražotājiem datumos pirms 2009. gada 28. oktobra, nav saderīgs ar iekšējo tirgu. Šis secinājums neskar atbalstu, kas piešķiršanas brīdī atbilda visiem nosacījumiem, kuri paredzēti [Komisijas 2007. gada 20. decembra] Regulā (EK) Nr. 1535/2007 [par [LESD 107. un 108.] panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības produktu ražošanas nozarē (OV L 337, 35. lpp.)].

2. pants

1. Grieķija veic visus nepieciešamos pasākumus, lai atgūtu no saņēmējiem nesaderīgo atbalstu, kas minēts 1. pantā un jau ir nelikumīgi nodots viņu rīcībā.

2. Atgūstamajā atbalstā ir iekļauti procenti, kurus aprēķina, sākot ar dienu, kad atbalsts nodots saņēmēju rīcībā, līdz atbalsta atmaksāšanas dienai.

[..]

4. Atgūšana notiek nekavējoties atbilstīgi valsts tiesību aktos noteiktajām procedūrām, ar nosacījumu, ka tās pieļauj tūlītēju un efektīvu šā lēmuma izpildi.

3. pants

Lēmuma 1. panta 2. un 3. punktā minētā atbalsta atgūšana ir tūlītēja un efektīva. Grieķija nodrošina šā lēmuma izpildi četru mēnešu laikā pēc tā paziņošanas dienas.”

- 9 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2012. gada 8. februārī, Grieķijas Republika cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu. Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts tajā pašā dienā, Grieķijas Republika saskaņā ar LESD 278. un 279. pantu iesniedza pieteikumu par pagaidu noregulējumu ar mērķi atlikt apstrīdētā lēmuma izpildi. Ar Vispārējās tiesas priekšsēdētāja rīkojumu Grieķija/Komisija (T-52/12 R, EU:T:2012:447) tika apturēta apstrīdētā lēmuma izpilde tiktāl, ciktāl ar to Grieķijas Republikai bija uzdots atgūt izmaksātās summas no to saņēmējiem.
- 10 Grieķijas Republika apstrīdētā lēmuma atcelšanai izvirzīja septiņus pamatus. Pirmais pamats bija saistīts ar apgalvojumu, ka Komisija esot nepareizi interpretējusi un piemērojusi LESD 107. panta 1. punktu un 108. pantu, lasot tos kopā ar Likuma 1790/1988 normām, kā arī kļūdaini vērtējusi faktus saistībā ar 2009. gadā veiktajiem kompensācijas maksājumiem. Otrais pamats bija saistīts ar kļūdu faktu novērtējumā un būtisku procesuālo prasību pārkāpumu, ko pieļāvusi Komisija, kā arī nepietiekamu pamatojumu, jo tā bija atzinusi, ka 2009. gadā veiktie kompensācijas maksājumi ir uzskatāmi par nelikumīgu valsts atbalstu. Trešais pamats bija saistīts ar LESD 107. un 108. panta nepareizu interpretāciju un piemērošanu, kā arī ar nepietiekamu pamatojumu, jo Komisija atgūstamā atbalsta summā bija ietvērusi summu EUR 186 011 000,60 apmērā, kas atbilst lauksaimnieku 2008. un 2009. gadā veiktajiem maksājumiem *ELGA* obligātās apdrošināšanas shēmas ietvaros. Ceturtais pamats, kas izvirzīts pakārtoti, bija saistīts ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta kļūdainu interpretāciju un piemērošanu un to, ka Komisija ir nepareizi izmantojusi savu rīcības brīvību valsts atbalsta jomā, jo atbilstoši šai normai 2009. gadā veiktie maksājumi esot jāuzskata par saderīgiem ar iekšējo tirgu. Piektais pamats, kas arī ir izvirzīts pakārtoti, bija saistīts ar Komisijas izdarītu LESD 39. panta, 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta un 296. panta pārkāpumu, kā arī vairāku tiesību pamatprincipu pārkāpumu, jo, uzņēmumiem, kuri specializējas galvenokārt lauksaimnieciskā ražošanā, 2009. gada 22. janvārī publicētajā Komisijas paziņojumā par valsts atbalsta pasākumu Kopienas pagaidu shēmu izklāstītā Kopienas pagaidu shēma netika piemērota, sākot no 2008. gada 17. decembra, kas ir datums, kopš kura tā bija piemērojama, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos (OV 2009, C 16, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “paziņojums par Kopienas pagaidu shēmu”). Sestais pamats, kas arī ir izvirzīts pakārtoti, bija saistīts ar Komisijas pieļautām kļūdām vērtējumā un aprēķinos, nosakot atgūstamā atbalsta apmēru. Septītais pamats bija saistīts ar kļūdu, ko Komisija

pieļāvusi Vadliniju valsts atbalstam lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007.–2013. gadam (OV 2006, C 319, 1. lpp.) interpretācijā un piemērošanā un nepareizu rīcības brīvības izmantošanu saistībā ar 2008. gadā izmaksātajām kompensācijām par lāču radīto kaitējumu augkopībai.

- 11 Uzskatīdama, ka neviens no šiem septiņiem pamatiem nav pamatots, Vispārējā tiesa ar pārsūdzēto spriedumu prasību noraidīja kopumā.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 12 Grieķijas Republikas prasījumi Tiesai ir šādi:

- apturēt pārsūdzētā sprieduma, ar ko apstiprināts apstrīdētais lēmums, atzīstot, ka attiecīgais atbalsts bijis nelikumīgs, izpildi, kamēr Tiesa pasludinās spriedumu par apelācijas sūdzību, un
- pakārtoti, apturēt pārsūdzētā sprieduma izpildi, ciktāl apstiprinātajā apstrīdētajā lēmumā norādīts uz summām, kas ir mazākas par EUR 15 000 katram saņēmējam, kas savukārt ir *de minimis* atļautā atbalsta robežvērtība atbilstoši Komisijas 2013. gada 18. decembra Regulai (ES) Nr. 1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē (OV L 352, 9. lpp.), vai arī, ja šis prasījums tiktu noraidīts, ciktāl apstrīdētais lēmums attiecas uz summām, kas mazākas par EUR 7500 katram saņēmējam un kas savukārt ir *de minimis* atļautā atbalsta robežvērtība atbilstoši Regulai Nr. 1535/2007, uzdot veikt jebkādu citu pasākumu, kuru Tiesa vērtēs kā atbilstošu.

- 13 Komisija lūdz Tiesu:

- noraidīt pieteikumu par izpildes apturēšanu un
- piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par pieteikumu par pagaidu noregulējumu

- 14 Jāatgādina, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 60. panta pirmo daļu apelācijai par Vispārējās tiesas spriedumu principā nav apturošas iedarbības. Tomēr, piemērojot LESD 278. pantu, Tiesa, ja tā uzskata, ka to prasa apstākļi, var izdot rīkojumu apturēt pārsūdzētā sprieduma izpildi (Tiesas priekšsēdētāja rīkojums *Front national* un *Martinez/Parlaments*, C-486/01 P-R un C-488/01 P-R, EU:C:2002:116, 71. punkts).
- 15 Šajā lietā, kā to pareizi norādījusi Komisija, pieteikums par pagaidu noregulējumu netieši, bet skaidri ir ne tikai par to, lai Tiesa apturētu pārsūdzētā sprieduma izpildi, bet arī un it īpaši par to, lai tā apturētu arī apstrīdētā lēmuma izpildi.
- 16 Šai ziņā tādēļ, ka pieteikuma veikt pagaidu pasākumus priekšmets ir apstrīdētā lēmuma apturēšana, kas tādējādi pārsniedz pārsūdzētā sprieduma izpildes apturēšanu, šis pieteikums par pagaidu noregulējumu nav atzīstams par nepieņemamu.
- 17 Kaut arī ir taisnība, ka LESD 278. panta ietvaros prasītie pasākumi principā nevar pārsniegt ar tiem saistītās apelācijas procedūras ietvaru, ir arī jāatzīmē, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pieteikums par piemērošanas apturēšanu, izņemot ārkārtas gadījumus, nevar attiekties uz negatīvu lēmumu, jo šādā gadījumā apturēšana nevarētu grozīt prasītāja stāvokli (skat. Tiesas priekšsēdētāja rīkojumu *Front National* un *Martinez/Parlaments*, EU:C:2002:116, 73. punkts un tajā minētā judikatūra). Ņemot vērā, ka pārsūdzētais spriedums ir pielīdzināms negatīvam lēmumam tiktāl, ciktāl ar to Vispārējā tiesa ir noraidījusi prasību pilnībā, un ka strīdīgās summas atmaksāšanas pienākums izriet no apstrīdētā

lēmuma, apsvērumi saistībā ar tiesībām uz efektīvu tiesisko aizsardzību liek šajā gadījumā atzīt par pieņemamu prasītājas pieteikumu par apstrīdētā lēmuma piemērošanas apturēšanu (skat. pēc analogijas Tiesas priekšsēdētāja rīkojumu *Le Pen*/Parlaments, C-208/03 P-R, EU:C:2003:424, 78.–88. punkts).

- 18 Jāpiebilst, ka šis pieteikums par pagaidu noregulējumu ir pamatots arī ar LESD 279. pantu, saskaņā ar kuru Tiesa tai iesniegtajās lietās var noteikt vajadzīgos pagaidu pasākumus.
- 19 Tiesas Reglamenta 160. panta 3. punktā ir noteikts, ka pieteikumā par pagaidu noregulējumu ir jānorāda “strīdus priekšmets, apstākļi, kas nosaka steidzamību, kā arī faktiskie un tiesiskie pamati, kuri sākotnēji šķietami pamato prasītos pagaidu pasākumus”. Tādējādi pagaidu noregulējuma tiesnesis var apturēt piemērošanu un izpildi un noteikt citus pagaidu pasākumus, ja, ņemot vērā faktiskos un tiesiskos pamatus, to noteikšana sākotnēji šķiet pamatota (*fumus boni juris*) un tie ir jānosaka un jāiesteno steidzami, lai novērstu būtisku un neatgriezenisku kaitējumu prasītājas interesēm pirms nolēmuma taisīšanas pamatlietā. Šie nosacījumi ir kumulatīvi, un tādējādi pieteikums par pagaidu noregulējuma noteikšanu ir jānoraida, ja kāds no tiem nav izpildīts. Tāpat pagaidu noregulējuma tiesnesis, ja nepieciešams, izvērtē attiecīgās intereses (Tiesas priekšsēdētāja rīkojums *Technische Glaswerke Ilmenau*/Komisija, C-404/04 P-R, EU:C:2005:267, 10. un 11. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra, un Tiesas priekšsēdētāja vietnieka rīkojums Komisija/ANKO, C-78/14 P-R, EU:C:2014:239, 14. punkts).
- 20 Runājot par nosacījumu attiecībā uz *fumus boni juris* esamību, šis nosacījums ir izpildīts, ja pagaidu noregulējuma tiesvedības stadijā pastāv būtiskas juridiskas vai faktoloģiskas pretrunas, kuru atrisinājums uzreiz nav acīmredzams, kā rezultātā *prima facie* pamatprasībai nav nopietna pamatojuma trūkuma (skat. šai ziņā Tiesas priekšsēdētāja rīkojumus *Publishers Association*/Komisija, 56/89 R, EU:C:1989:238, 31. punkts, kā arī Komisija/*Artgodan* u.c., C-39/03 P-R, EU:C:2003:269, 40. punkts). Tā kā pagaidu noregulējuma tiesvedības mērķis ir nodrošināt, lai būtu iedarbīgs galīgais lēmums, kas vēlāk tiks pieņemts, lai nepieļautu robu Tiesas nodrošinātajā tiesiskajā aizsardzībā, pagaidu noregulējuma tiesnesim “sākotnēji” ir tikai jāpārbauda tiesvedībā pēc būtības izvirzīto pamatu pamatotība, lai noteiktu, vai ir pietiekami liela varbūtība, ka tiesvedībai būs labvēlīgs iznākums (Tiesas priekšsēdētāja vietnieka rīkojums Komisija/Vācija, C-426/13 P(R), EU:C:2013:848, 41. punkts).
- 21 Šai kontekstā apstākļi, ka pieteikumā par pagaidu noregulējumu tiek lūgta apstrīdētā lēmuma piemērošanas, nevis apstrīdētā sprieduma izpildes apturēšana, tomēr rada sekas attiecībā uz *fumus boni juris* esamības novērtējumu (Tiesas priekšsēdētāja rīkojums *Technische Glaswerke Ilmenau* /Komisija, EU:C:2005:267, 16. punkts).
- 22 Lai cik nopietni būtu prasītājas pret pārsūdzēto spriedumu izvirzītie pamati un argumenti, tie nav pietiekami, lai tiesiski sākotnēji šķietami pamatotu apstrīdētā lēmuma piemērošanas apturēšanu. Lai pierādītu, ka noteikums par *fumus boni juris* ir izpildīts, Grieķijas Republikai ir arī jāparāda, ka prasības atcelt tiesību aktu ietvaros pret minētā lēmuma likumību izvirzītie pamati un argumenti pēc sava rakstura ir tādi, kas sākotnēji šķietami pamato prasīto (skat. pēc analogijas Tiesas priekšsēdētāja rīkojumu *Le Pen*/Parlaments, EU:C:2003:424, 90. punkts).
- 23 Turklāt ir jānorāda, ka, lai arī pirmās instances pagaidu noregulējuma tiesnesis tiesvedībā par tiesību akta atcelšanu iesniegtā pieteikuma par pagaidu noregulējumu stadijā ir atzinis *fumus boni juris* pastāvēšanu (Vispārējās tiesas priekšsēdētāja rīkojums Grieķija/Komisija, EU:T:2012:447), Vispārējā tiesa tomēr pēc būtības ir noraidījusi visus prasītājas izvirzītos prasījumus.
- 24 Līdz ar to attiecībā uz šo pieteikumu par pagaidu noregulējumu, lai novērtētu nosacījumu par *fumus boni juris* esamību, ir jāņem vērā apstākļi, ka apstrīdēto lēmumu gan faktiski, gan tiesiski jau ir izskatījusi Savienības tiesa un ka tā ir nospriedusi, ka prasība par šo lēmumu nav pamatota (Tiesas priekšsēdētāja rīkojums *Technische Glaswerke Ilmenau*/Komisija, EU:C:2005:267, 19. punkts). Nepieciešamība saistībā ar šo pieteikumu par pagaidu noregulējumu uzsvērt tiesību pamatus, kas

sākotnēji šķiet īpaši nopietni, izriet arī no fakta, ka šiem pamatiem ir jāvar apgāzt Vispārējās tiesas vērtējumu, kas veikts par Grieķijas Republikas izvirzītajiem argumentiem, lemjot par lietas būtību (skat. šai ziņā Tiesas priekšsēdētāja rīkojumu *Technische Glaswerke Ilmenau*/Komisija, EU:C:2005:267, 20. punkts).

- 25 Grieķijas Republika sava pieteikuma par pagaidu noregulējumu atbalstam izvirza trīs pamatus.
- 26 Ar pirmo pieteikumā par pagaidu noregulējumu norādīto apelācijas pamatu, kurš iedalāms divās daļās, Grieķijas Republika būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir ignorējusi juridiskās sekas, kādas ir apstāklim, ka būtiska attiecīgā atbalsta daļa, proti, apmēram EUR 186 000 000, atbilst lauksaimnieku pašu *ELGA* veiktajām obligātajām iemaksām.
- 27 Pirmkārt, Vispārējā tiesa esot pārkāpusi LESD 107. panta 1. punktu, jo šī atbalsta daļa neesot uzskatāma par piešķirtu no valsts līdzekļiem, jo tā nekad nav bijusi valsts rīcībā. Vispārējā tiesa tomēr pārsūdzētā sprieduma 117.–120. punktā ir atgādinājusi Tiesas pastāvīgo judikatūru, atbilstoši kurai tādi apstākļi, kādus bija norādījusi Grieķijas Republika par atbalsta finansēšanas līdzekļu izcelsmi un īpaši par to sākotnēji privāto raksturu, jo tos veido tirgus dalībnieku veiktas iemaksas subsīdijām, kuras saņēmuši daži attiecīgā tirgus sektora dalībnieki, neliedz tos uzskatīt par iegūtiem no valsts līdzekļiem (skat. šai ziņā spriedumus *Steinike & Weinlig*, 78/76, EU:C:1977:52, 22. punkts; *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160, 58. punkts; Francija/Komisija, C-482/99, EU:C:2002:294, 23., 24. un 37. punkts, kā arī *Doux Élevage* un *Coopérative agricole UKL-ARREE*, C-677/11, EU:C:2013:348, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 28 Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 121.–129. punktā šo judikatūru ir piemērojusi izskatāmās lietas faktiskajiem apstākļiem. Pārsūdzētā sprieduma 122. punktā it īpaši atgādinājusi, ka Tiesa jau ir atzinusi, ka *ELGA* sniegtie pakalpojumi tikuši finansēti no valsts līdzekļiem un ir attiecināmi uz valsti (spriedums *Freskot*, C-355/00, EU:C:2003:298, 81. punkts), tā ir analizējusi *ELGA* 2008. gadā veikto kompensācijas maksājumu raksturu un izcelsmi, pamatojamās uz tai pierādītajiem faktiem, un rezultātā secinājusi, ka tie daļēji ir gūti no apdrošināšanas iemaksām un daļēji – no aizņēmuma. No tā šī tiesa ir secinājusi, ka tie ir finansēti no valsts līdzekļiem, tostarp arī iemaksu daļa, ciktāl valsts tiesiskajā regulējumā ir noteikts, ka minētās iemaksas tiek reģistrētas kā valsts ieņēmumi. Tāpat tā ir izteikusies arī pārsūdzētā sprieduma 130.–133. punktā par 2009. gadā veiktajiem maksājumiem, kuri tikuši finansēti no aizdevuma, kura galvotājs ir valsts.
- 29 Otrkārt, Vispārējā tiesa esot pārkāpusi LESD 107. panta 1. punktu, nenorādot iemeslus, kādēļ būtu uzskatāms, ka ar attiecīgajiem atbalstiem to saņēmējiem tikusi sniegta nelikumīga priekšrocība, kas varētu izkropļot konkurenci Savienībā, kaut arī šie atbalsti daļēji bija ņemti no saņēmēju veiktajām iemaksām *ELGA*. Vispārējā tiesa katrā ziņā pārsūdzētā sprieduma 59.–64. punktā ir izklāstījusi iemeslus, kādēļ minētais atbalsts būtībā rada priekšrocību tā saņēmējam, neraugoties uz minētajām iemaksām. Tā šī sprieduma 66.–68. punktā ir atgādinājusi arī, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru LESD 107. panta 1. punktā valsts iekļaušanās pasākumi netiek nošķirti pēc to cēloņiem vai mērķiem, kā rezultātā attiecīgā atbalsta kompensējošais vai sociālais raksturs nenozīmē, ka tas nevarētu tikt kvalificēts par atbalstu šīs normas izpratnē (spriedumi Francija/Komisija, C-251/97, EU:C:1999:480, 37. punkts; Spānija/Komisija, C-409/00, EU:C:2003:92, 48. punkts, kā arī *France Télécom*/Komisija, C-81/10 P, EU:C:2011:811, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 30 Vēl Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 102. un nākamajos punktos ir norādījusi, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru konkurence ir deformēta, ja kāds pasākums samazina labuma guvēja izdevumus un tādējādi nostiprina tā stāvokli attiecībā pret citiem konkurējošiem uzņēmumiem. Šai ziņā ir precizēts, ka Komisijai nav jāpierāda atbalsta reālā ietekme uz tirdzniecību dalībvalstu starpā, nedz arī konkurences izkropļojums (skat. spriedumus Itālija/Komisija, C-372/97, EU:C:2004:234, 44. punkts, kā arī Beļģija un *Forum 187*/Komisija, C-182/03 un C-217/03, EU:C:2006:416, 131. punkts un tajā minētā judikatūra). Tā šai ziņā ir piebildusi, ka šī ietekme uz konkurenci, gluži kā ietekme uz Kopienas iekšējo tirdzniecību, pastāv neatkarīgi no atbalsta samērā nelielās nozīmes vai saņēmēju uzņēmumu samērā

nelielajiem apmēriem, ja attiecīgajā nozarē ir īpaši spraiga konkurence, kā tas lauksaimniecības nozarē tiešām ir, it īpaši šajā lietā (skat. šai ziņā spriedumus Spānija/Komisija, C-114/00, EU:C:2002:508, 47. punkts, kā arī Grieķija/Komisija, C-278/00, EU:C:2004:239, 69. un 70. punkts).

- 31 No tā izriet, ka Grieķijas Republikas pirmā pamata, kas izklāstīts pieteikumā par pagaidu noregulējumu, ietvaros izvirzītie argumenti patiesībā atspēko pārsūdzētajā spriedumā Vispārējās tiesas veikto Tiesas pastāvīgās judikatūras piemērošanu faktiem. Tomēr Grieķijas Republika nepaskaidro, kā Vispārējā tiesa būtu šos faktus sagrozījusi. Šie argumenti neļauj secināt, ka pirmā pamata pirmā daļa, visticamāk, būs pietiekami sekmīga, lai panāktu apstrīdētā lēmuma izpildes apturēšanu.
- 32 Ar otro pamatu, kuru tā norādījusi pieteikumā par pagaidu noregulējumu, Grieķijas Republika būtībā uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, atzīstot, ka 2009. gada kompensācijas maksājumi sniedzot to saņēmējiem selektīvu saimniecisku priekšrocību, kas draud izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, neņemot vērā izņēmuma apstākļus, kādos tajā laikā bija Grieķijas ekonomika un īpaši tās lauksaimniecības nozare. Aprobežojoties tikai ar šī rīkojuma 29. un 30. punktā apkopotās Tiesas judikatūras piemērošanu, Vispārējā tiesa to esot nepareizi interpretējusi, neņemot vērā apstākli, ka attiecīgie spriedumi bija par finansiālām priekšrocībām, kas piešķirtas normālos ekonomikas apstākļos, un ignorējot faktu, ka citos spriedumos valsts atbalsta jomā, īpaši spriedumos Beļģija/Komisija (C-75/97, EU:C:1999:311, 66. un 67. punkts), Itālija/Komisija (C-310/99, EU:C:2002:143, 98. un 99. punkts) kā arī Itālija/Komisija (EU:C:2004:234, 104. punkts), ir dotas atkāpes, lai ļautu stāties pretī ārkārtas apstākļiem.
- 33 Šai ziņā Komisija pamatoti atzīmē, ka judikatūra par “atbalsta, ko piešķir dalībvalstis vai ko [...] piešķir no valsts līdzekļiem” LESD 107. panta izpratnē, kvalifikāciju, īpaši šī rīkojuma 29. un 30. punktā apkopotā, šajā lietā ir piemērojama, jo šī kvalifikācija nav atkarīga no apstākļiem, kādos minētās finansiālās priekšrocības tiek piešķirtas, un iemesliem, kuru dēļ par tām notiek vienošanās. Nosacījumi, kuriem atbalstam jāatbilst, lai tas tiktu atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu, ir definēti šī panta 2. un 3. punktā. Ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, kurš neietekmē priekšrocības kvalificēšanu par valsts atbalstu, Komisijai ir ļauts atbilstošā gadījumā par saderīgu ar iekšējo tirgu atzīt tādu atbalstu, kurš piešķirts, lai novērstu nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts tautsaimniecībā. Attiecībā uz judikatūru, uz kuru norādījusi Grieķijas Republika un kas minēta šī rīkojuma iepriekšējā punktā, atliek atzīt, ka tā nav piemērojama atbalsta kvalificēšanai par valsts pasākumu, bet gan atbalsta atgūšanai, kad tas ir ticis atzīts par nesaderīgu ar iekšējo tirgu.
- 34 Grieķijas Republika ar otro pamatu, kas izklāstīts pieteikumā par pagaidu noregulējumu, vēlas atspēkot pārsūdzētajā spriedumā Vispārējās tiesas veikto Tiesas pastāvīgās judikatūras piemērošanu faktiem. Tomēr Grieķijas Republika nepaskaidro, kā Vispārējā tiesa būtu šos faktus sagrozījusi. Tādēļ otrais pamats, gluži kā pirmais, nepierāda pietiekamu iespēju, ka varētu tikt panākta šajā tiesvedībā prasītā apstrīdētā lēmuma izpildes apturēšana.
- 35 Ar savas apelācijas sūdzības trešā pamata pirmo daļu, kas izklāstīta pieteikumā par pagaidu noregulējumu, Grieķijas Republika pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pārkāpusi LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, jo tā neesot atzinusi, ka Komisija minēto normu ir vērtējusi kļūdaini. Grieķijas Republika uzskata, ka Vispārējai tiesai esot bijis jāatzīst, ka, ņemot vērā īpašos ārkārtas apstākļus Grieķijas ekonomikā 2009. gadā, LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts šajā lietā bija tieši piemērojams, vai vismaz jānosaka sods par Komisijas kļūdu, ka tā šo normu nebija piemērojusi. Vispārējā tiesa, tāpat kā Komisija, esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka minētā norma nav jāpiemēro ārpus konkrētajām situācijām, kas paredzētas paziņojumā par Kopienas pagaidu shēmu.
- 36 Šai ziņā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 159. un 160. punktā ir atgādinājusi, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru jebkādas atkāpes no LESD 107. panta 1. punktā paredzētā principa par valsts atbalsta nesaderīgumu ar iekšējo tirgu, ir interpretējamās šauri (spriedums Vācija/Komisija, C-277/00, EU:C:2004:238, 20. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, kuru Vispārējā tiesa arī atgādinājusi pārsūdzētā sprieduma 161. punktā, Komisijai attiecībā uz LESD

107. panta 3. punkta piemērošanu ir piešķirta plaša rīcības brīvība, kuras īstenošanai ir jāveic sarežģīti ekonomiska un sociāla rakstura vērtējumi (spriedums Vācija u.c./*Kronofrance*, C-75/05 P un C-80/05 P, EU:C:2008:482, 59. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Arī atbalsta iespējamā nesaderīguma ar iekšējo tirgu atzišana – Savienības tiesas kontrolē – izriet no atbilstošas procedūras, kuras īstenošana ietilpst Komisijas kompetencē (spriedums *DM Transport*, C-256/97, EU:C:1999:332, 16. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 37 Turklāt saskaņā ar judikatūru un īpaši spriedumiem Vācija u.c./*Kronofrance*, (EU:C:2008:482, 60. un 61. punkts un tajos minētā judikatūra) un *Holland Malt*/Komisija (C-464/09 P, EU:C:2010:733, 46. un 47. punkts), kurus Vispārējā tiesa ir atgādinājusi pārsūdzētā sprieduma 186. un 187. punktā, kā arī Komisija apstrīdētā lēmuma 92. punktā, konkrētāk, spriedumu Vācija/Komisija (C-288/96, EU:C:2000:537, 62. punkts), Komisija, pieņemot rīcības noteikumus un ar to pasludināšanu paziņojot, ka turpmāk šie noteikumi tiks piemēroti ar tiem saistītajos gadījumos, pati ierobežo rīcības brīvības izmantošanas iespējas un nevar atkāpties no šiem noteikumiem, ja vien tā nevēlas attiecīgā gadījumā tikt sodīta par tādu vispārējo tiesību principu kā vienlīdzīgas attieksmes princips vai tiesiskās palāvības aizsardzības princips pārkāpumu. Tādēļ īpašajā valsts atbalsta jomā Tiesa jau ir uzsvērusi, ka Komisijai ir saistoši tās pieņemtie pamatprincipi un paziņojumi, ciktāl tie atbilst Līguma normām šai jomā.
- 38 Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 146.–189. punktā ir caurlūkojusi visus Grieķijas Republikas ceturtā un piektā pamata ietvaros izvirzītos iebildumus par LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta piemērošanu attiecīgajam atbalstam. Tā pārsūdzētā sprieduma 148.–166. punktā sīki ir pārbaudījusi un noraidījusi piektā pamata argumentus par atbalstu uzņēmumiem, kas darbojas primārās lauksaimniecības nozarē, izslēgšanu no Kopienas pagaidu shēmas, bet minētā sprieduma 168.–184. punktā – argumentus par Komisijas paziņojuma par grozījumiem Kopienas pagaidu shēmā, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos (OV 2009, C 261, 2. lpp.), kas paplašināja iespēju, sākot no 2009. gada 28. oktobra, piešķirt ierobežotu atbilstoša atbalsta summu uzņēmumiem, kas darbojas primārās lauksaimniecības nozarē, retroaktivitātes neesamību. Pārsūdzētā sprieduma 185.–189. punktā tā ir noraidījusi arī ceturtā pamata argumentus par LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta tiešu piemērošanu, kas Komisijai būtu jāveic, ārpus situācijām, kuras konkrēti uzskaitītas paziņojuma par Kopienas pagaidu shēmu redakcijā, kas bija piemērojama attiecīgo atbalstu piešķiršanas brīdī.
- 39 Tādējādi attiecībā uz pieteikumā par pagaidu noregulējumu pausto argumentu, ka Vispārējai tiesai bija pašai jāpiemēro LESD 107. panta 3. punkts, ir jānorāda, ka šīs normas piemērošana vispirms ir Komisijas kompetencē un ka tai šai ziņā ir plaša rīcības brīvība. Turklāt ir jāatzīst, ka ar apelācijas sūdzības trešā pamata pirmo daļu, kas izklāstīta pieteikumā par pagaidu noregulējumu, Grieķijas Republika vēlas atspēkot pārsūdzētajā spriedumā Vispārējās tiesas veikto Tiesas pastāvīgās judikatūras piemērošanu faktiem. Tomēr Grieķijas Republika nepaskaidro, kā Vispārējā tiesa būtu šos faktus sagrozījusi. Tādēļ trešā pamata otrā daļa tomēr nepierāda pietiekamu iespēju, ka varētu tikt panākta šajā tiesvedībā prasītā apstrīdētā lēmuma izpildes apturēšana.
- 40 Visbeidzot, trešā pamata otrā daļa, kas izklāstīta pieteikumā par pagaidu noregulējumu, ir saistīta ar pamatojuma trūkumu pārsūdzētajā spriedumā, jo Vispārējā tiesa neesot atbildējusi uz tajā apgalvoti izvirzīto iebildumu, ka Komisija esot pārkāpusi samērīguma principu, jo tā ir uzdevusi attiecīgo atbalstu atgūt, kaut arī apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī Grieķijas lauksaimniecības nozares jau tā smagā situācija pēc minēto atbalstu piešķiršanas bija vēl vairāk pasliktinājusies.
- 41 Pirmajā instancē izvirzītā piektā pamata ietvaros Grieķijas Republika norādīja īpašu argumentu, kas pamatots ar apgalvotu samērīguma principa pārkāpumu. Tā faktiski norādīja, ka, nepiešķirot retroaktīvu iedarbību Komisijas paziņojumam par grozījumiem Kopienas pagaidu shēmā, lai attiecīgo atbalstu uz šā pamata varētu atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, gluži kā citus atbalstus, kas agrāk citās dalībvalstīs bija piešķirti lauksaimniekiem, Komisija cita starpā esot pārkāpusi samērīguma principu. Attiecīgā atbalsta atgūšana esot pasākums ar ievērojamām sekām Grieķijas lauksaimniekiem un esot radījusi “nesamērīgas situācijas un attiecības”. Vispārējā tiesa uz šo argumentāciju atbildi ir sniegusi

pārsūdzētā sprieduma 175.–179. punktā, būtībā norādīdama, ka Grieķijas Republika nav pierādījusi, ka minētās shēmas grozījumu retroaktīva nepiemērošana ir pārsniegusi attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķu sasniegšanai nepieciešamā robežas un ka katrā ziņā situācija šajā dalībvalstī atšķiras no situācijām citās dalībvalstīs, kuras līdzīgus atbalstus piešķir pēc minēto grozījumu stāšanās spēkā.

- 42 Tāpat arī, ciktāl Grieķijas Republika pirmajā instancē izvirzītā sestā pamata ietvaros pārmeta Komisijai, ka tā ir pieļāvusi kļūdas vērtējumā un aprēķinos, nosakot atgūstamo atbalsta apmēru, neatskaitot atbalstus, kuri atbilstoši spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam būtu jāuzskata par *de minimis*, pietiek atzīt, ka Vispārējā tiesa ir sīki pārbaudījusi šī pamata atbalstam izvirzītos argumentus un pārsūdzētā sprieduma 190.–203. punktā tos noraidījusi kopumā. Konkrētāk, pārsūdzētā sprieduma 194. punktā tā ir atgādinājusi, ka apstrīdētajā lēmumā skaidri kā nesaderīgi ar iekšējo tirgu nav kvalificēti atbalsti, kuri ir uzskatāmi par *de minimis*, jo tie atbilst Regulas Nr. 1535/2007 nosacījumiem, un tad pārsūdzētā sprieduma 198. punktā Vispārējā tiesa cita starpā ir atzinusi, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru Komisijai pietiek vien uzstāt, lai tiktu ievērots attiecīgā atbalsta summu atgūšanas pienākums, rūpes par precīza atgūstamo summu apmēra aprēķināšanu atstājot valsts iestāžu ziņā.
- 43 No iepriekš izklāstītā izriet, ka Vispārējā tiesa ir atbildējusi uz pirmajā instancē piektā un sestā pamata ietvaros skaidri izvirzītajiem argumentiem, ar kuriem Grieķijas Republika izvirzīja iebildumus par apstrīdētajā Komisijas lēmumā uzdotās attiecīgā atbalsta atgūšanas nesamērīgumu. Turpretim, ciktāl Grieķijas Republika šajā pagaidu noregulējuma tiesvedībā vēlas atsaukties uz citiem pirmajā instancē izvirzītajiem argumentiem par atgūšanas lēmuma nesamērīgo raksturu, ņemot vērā smago situāciju Grieķijas lauksaimniecībā, ir jāatzīst, ka tā tos nav pietiekami skaidri norādījusi pieteikumā par pagaidu noregulējumu.
- 44 Tādējādi pagaidu noregulējuma tiesnesis, pamatojoties uz pieteikumu par pagaidu noregulējumu, nevar identificēt pienācīgi iepriekš Vispārējā tiesā izvirzītus konkrētus iebildumus par samērīguma principa pārkāpumu saistībā ar lēmumu par attiecīgā atbalsta atgūšanu, ņemot vērā smago situāciju Grieķijas lauksaimniecības nozarē, uz kuriem Vispārējā tiesa nebūtu atbildējusi pārsūdzētajā spriedumā.
- 45 Katrā ziņā, kā norāda Komisija, no Tiesas judikatūras izriet, ka nelikumīgi piešķirta atbalsta apturēšana, to atgūstot, ir loģisks iznākums konstatējumam par tā nelikumību, kā rezultātā šāda atbalsta atgūšana nolūkā atjaunot iepriekšējo situāciju principā nav uzskatāma par pasākumu, kas būtu nesamērīgs ar Līgumu noteikumu valsts atbalstu jomā mērķiem (spriedums Beļģija/Komisija, C-142/87, EU:C:1990:125, 66. punkts un tajā minētā judikatūra). Saskaņā ar Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD 108. panta] piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 14. panta 1. punktu, “kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja [...]. Komisija neprasa atbalsta atgūšanu, ja tas būtu pretrunā ar kādu [Savienības] tiesību vispārēju principu.”
- 46 Jāatzīst, ka Grieķijas Republika, pieteikumā par pagaidu noregulējumu aprobežodamās tikai ar atsauci uz smago situāciju tās lauksaimniecībā, nav paskaidrojusi iemeslus, kādēļ pagaidu noregulējuma tiesnesim būtu jāatzīst, ka attiecīgā atbalsta atgūšana ir nesamērīga salīdzinājumā ar pirms tā piešķiršanas valdījušās situācijas atjaunošanas leģitīmo mērķi. Tādējādi trešā pamata otrā daļa, kas izvirzīta pieteikumā par pagaidu noregulējumu, nepierāda pietiekamu iespēju, ka varētu tikt panākta šajā tiesvedībā prasītā apstrīdētā lēmuma izpildes apturēšana.
- 47 No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka nosacījums par *fumus boni juris* nav izpildīts. Tādēļ pieteikums par pagaidu noregulējumu ir jānoraida un nav jāpārbauda nosacījums par steidzamību konkrētajā lietā, nedz arī jāizsver intereses.

Ar šādu pamatojumu Tiesas priekšsēdētāja vietnieks nospriež:

1) pieteikumu par pagaidu noregulējumu noraidīt;

2) lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.

[Paraksti]